

Вино для весільного бенкету

АНАСТАСІЯ РЯБЧУК

31 ЛИПНЯ 2024

«...покуштував староста воду, що на вино обернулась, — а не знав же, звідки воно взялося: слуги лише знали, котрі води зачерпнули були».

Герард Давід, «Весілля в Кані», близько 1500 року

Ісусове чудо перетворення води на вино під час весілля в Кані часто викликає у слухачів усмішку. Безумовно, воно не очолює списку найвеличніших чудес усомогутнього Бога, який заспокоює бурі, ходить по воді, годує натовпи й воскрешає померлих. Воно більше скидається

на фокус чи на якесь із тих трошки непоштивих апокрифічних чудес на кшталт оживлення глиняних пташок. І так, звісно, це гарний жест — урятувати ситуацію, забезпечивши гостей вином, але ж напевно існують вагоміші потреби: стільки людей довкола страждає і гине. Утім, може, історія про весілля в Кані подобається нам якраз тому, що довкола є стільки болю і смерті.

Немає підстав припускати, що гості на цьому весіллі якось відрізнялися від людей, яких Ісус повсякчас зустрічав у Галилеї. Людей, які хапалися за Його вбрання у надії на зцілення, які приходили слухати Його на край світу, навіть не спакувавши собі обіду, які боялися загинути у страшній бурі чи саме втратили когось рідного. Усі вони могли отримати запрошення на весілля так само, як і будь-хто інший — власне, як і будь-хто з нас.

І всі ми знаємо одну річ. Ми знаємо, що в нас немає вина. Ми наповнюємо посудини водою і робимо те, чого від нас очікують, та насправді не можемо нічого запропонувати. Мати, яка запалює свічки й ріже торт на дні народження дочки, тужачи через недавню смерть власної матері. Секретар, що завершує стандартну розсилку про нову й захопливу серію семінарів повідомленням про зміни у своїх робочих годинах, бо саме почав лікуватися від раку. Людина, яка страждає від депресії й не може відчувати взагалі нічого. Чи навіть хтось, чиє життя цілковито нормальне, нудне, нічого дошкульного, все гаразд. Це справді чудо: що ми співаємо «З днем народження» й задмухуємо свічки, що слухаємо семінар і пишемо конспект — чи що раптом усвідомлюємо, що попекли на сонці ніс (ми ж бо забули, що ніс і сонце взагалі існують).

І, звісно, є річ, якої ми не знаємо — принаймні не зовсім, принаймні поки що. Маленькі іскри радості, які освітлюють наше буденне життя, це, зрештою, просто відблиски майбутнього Царства — чогось, що вже тут, але ще не цілком сповнилося. Євангеліє виразно підкреслює есхатологічний вимір чуда в Кані, і в ньому добре помітна напруга години, яка ще не прийшла для Ісуса. Його відповідь на прохання Марії різка; уважно вчитавшись у Євангеліє від Йоана, ми побачимо, що наступного — і єдиного — разу Мати знову з'являється в тексті вже наприкінці розповіді, біля підніжжя хреста, коли Ісусова година прийшла вповні. А проте, як пише Ровен Вільямс,

Те, що Христос прийшов на землю заради «Його великих і страшних діл», не може означати, що Він відвертається від втіхи найнужденніших — особливо якщо прояви тієї втіхи означають гостинність до Нього самого... Він має мету на землі, але це не робить Його ворожим до безкорисливої повені людського товариського тепла... Він відкупив усі гріхи, а тому може вільно виявляти милосердя до всіх і кожного. Той факт, що на землі в Нього є тільки одне велике діло — узяти на Себе наслідки людського

зла, померши на хресті, — не означає, що Він відкидає все інше: навпаки, у будь-якій і кожній людській ситуації є місце на Його дар, і найменший рух до Нього, навіть якщо йдеться про інстинктивну людську радість, може зустрітися з повинню прийняття.

Потверджувати й посилювати нашу радість — ось вибір, який Ісус робить у світі, позначеному постійними нестачами. І нам — тим, хто знає, що не має вина, — на шляху до відкуплення вкрай важливо занурюватися в повсякдення, щоб, надпивши з глечика з водою, зрозуміти: це найкраще вино, яке ми будь-коли куштували. Ми поновлюємо свою здатність смакувати й бачити Господнє благо щоразу, коли сходимося на Євхаристію і свідчимо, що Христос помер, Христос воскрес і Христос знову прийде у славі. І коли молитовник падає на підлогу, чи малюк виривається нам із рук і тікає, чи з'являється нестерпна потреба чхнути, усе одно ми разом проказуємо: «Блаженні ті, що на вечерю Агнця покликані». І можемо згадати, що ці слова з книги Одкровення стосуються шлюбної вечері Ісуса, Агнця Божого, з людством, його нареченою:

«Радуймося і веселімося і віддаймо славу йому, бо настав шлюб Агнця і дружина його приготувалася. І дано їй, щоб одягнулася у вісон чистий, ясний, вісон же — це праведність святих». І сказав мені: «Напиши: Блаженні ті, що на шлюбну вечерю Агнця покликані» (19, 7-9).

І Старий, і Новий Завіти часто порівнюють взаємини Бога і його люду зі стосунками нареченого й нареченої. «Як молодий радіє молодою, так Бог твій радітиме тобою», — каже пророк Ісаїя (62, 5), пропонуючи нам прекрасний і обнадійливий образ «бенкету для всіх народів»:

Господь сил учинить на оцій горі бенкет для всіх народів, бенкет, де буде ситне м'ясо, бенкет, де буде добре вино, ситне м'ясо шпиковисте, добре вино, проціджене й чисте. Він знищить на оцій горі заслону, що запинає всі народи, і покривало, що вкриває всі народи. Він знищить смерть навіки. І повтирає Господь з усіх облич сльози і зніме ганьбу з свого люду по всім світі (25, 6–8).

Ця есхатологічна перспектива має три важливі аспекти. Вона визнає зламаність цього світу, смерть, сльози на наших обличчях, усю кривду, яку ми так гостро усвідомлюємо. Вона святкує чудо Христового воплощення, Його життя між нами, Його солідарності з нами в наших стражданнях, Його прагнення дати нам нове життя — життя в радості й повноті. Нарешті, вона дає нам надію, із якою ми ввіряємо свої душі й тіла на відкуплення, щоби стати живою жертвою, щоби бути присутніми в цьому світі — задмухуючи свічки на торті, слухаючи семінари, чухаючи ніс.

Зрештою, Йоан не просто так фіксує перше чудо Ісуса на весіллі в Кані. Наприкінці Євангелія читаємо: «Ще й інші численні чудеса, що їх не списано у цій книзі, вчинив Ісус на очах Своїх учнів. А ції — списано, щоб увірували ви, що Ісус — Христос, Син Божий, а вірувавши, — щоб мали життя в Його ім'я».

Тож ми визнаємо чудо. Ми віруємо. І ми маємо життя в Його ім'я. Амінь.

АНАСТАСІЯ РЯБЧУК

31 ЛИПНЯ 2024

Warning: count(): Parameter must be an array or an object that implements Countable in **/home/kairosbo/verbum.com.ua/www/wp-includes/post-template.php** on line **284**